

staccato-løp – og starter så en dialog der orkesteret er insisterende og inntrengende, men hele tiden får knivskarpe, lynende og kontrasterende tilbakemeldinger fra klaveret. Det fineste øyeblikket kommer mot slutten av den korte, langsomme annensatsen der klaveret plutselig er alene i lydbildet etter en passasje med massiv orkesterklang: «Piano, con gran espressione» – formanner notene. Og storslått blir det når Andsnes begynner å spille de enkle melodiske frasene. Han fyller dem – og pause mellom dem – med betydning, får oss til å holde pusten mens musikken svever og lander – stille, stille, inderlig. Og så bryter den avsluttende rondo løs: Beethoven på sitt mest humoristiske, spilt av en lekende pianist og et boblende orkester.

DEN FJERDE klaverkonserten stammer fra 1805. Vi er lenger fremme i Beethovens biografi her, det er kommet mer dramatik i musikken, men den er fremdeles diverterende. Og Andsnes imponerer fremdeles med sitt virtuose filigransarbeid – og med sin klarøydte lesning av de underliggende konfliktene i klaversatsen. Han spiller seg rolig og autoritativt gjennom alle stormer. Og han eksponerer de stedene der den musikalske bravur plutselig slår om og blir til stille ømhet.

Dirigenten Andsnes og hans muskuløse Mahler Chamber Orchestra har mange sterke konkurrenter på platemarkedet i dette repertoaret. Men deres solist, pianisten Leif Ove Andsnes, gir dem en klar konkurransefordel. Vi venter spent på neste og siste rapport fra deres Beethovenreise.

PETER LARSEN

muskuløse Mahler Chamber Orchestra

Fritt svev

To generasjoner i intuitivt samspill.

«NO STEP» står det på flyvingene. En advarsel som tydeligvis har brent seg inn i hjernene på gitarist John Russell og trommeslager Ståle Liavik Solberg på deres utallige flyturer i impromusikkens tjeneste, og som nå tjener som tittel på deres debutalbum. Det må ha blitt mange konserter på disse to – enten sammen eller hver for seg – for det frie improvisasjonsspråket snakker de begge flytende.

Russell er opprinnelig fra England, hvor han var en viktig del av improscenen på 70-tallet. Med en fritonal og perkussiv tilnærming til den akustiske gitaren, spiller han godt på lag med sin yngre kompanjongs trommespill. Nordmannen Liavik er en ivrig drivkraft i Oslos improvisasjonskretser i dag, blant annet gjennom iherdig arbeid for konsertserien Blowout. Da passet det også godt at opptaket til «No Step» ble gjort nettopp der.

Begge musikere er rufsete og lite teknisk fikserte i spillestilen, og det homogene samspillet de oppnår til tross for generasjonskløften er tett og organisk. Det er

IMPROVISASJON

John Russell and Ståle Liavik Solberg

«No Step»
Hispid

123456

sjelden vi får høre dem hver for seg, men de 33 minuttene det hele varer, er det tydelig at det er en voldsomt inspirert og intuitiv dialog vi er vitne til. Ideene avløser hverandre lett og utvungent, og de angriper de fleste ytterpunkter i både dynamikk, tempo og energi.

Det er ingen tvil om at Russell/Liavik er en knallsterk match, og nå blir det spennende å høre hvor duoen flyr videre.

STEPHAN MEIDELL

Når rommet blir musikk

Stephan Meidells debutplate har en fysisk tilstedeværelse.

STEPHAN MEIDELL er kjent for å ha mange jern i ilden – han er musiker, komponist, kurator og musikkritiker. Under paraplyen «Stephan Meidell» finner en alt fra jazz og impro til krautrock og noise, men en fellesnevner er dvelende, atmosfæriske lydlandskap som han uhemmet beveger seg gjennom.

«Cascades» er spilt inn i store bergenske byrom på Bergen Kjøtt og Bontelabo – rom hvor kunst vanligvis dominerer. Det første som slår meg med musikken er at den har en naturlig plass i båsen «kunstmusikk». Ikke at det er en sjanger i seg selv, jeg regner den i hvert fall ikke for å være det, men å se musikken for seg akkompagnert av lys og bilde er lett. Den har sanselig og fysisk kvalitet som ikke bare handler om hørselen.

Låten «Sedate» er det fremste eksempelet på det; langsomt introduser en trommerytme som fyller rommet mer og mer, og går fra å være seig noise, til noe som kan minne om duoen Autechre, som driver i grenseland mellom eksperimentell elektronisk musikk og ambient. Platen veksler mellom harmoniske stykker som «Serene», en temmelig

SAMTIDSMUSIKK

Stephan Meidell

«Cascades»
Hubro

123456

meditativ, harpedrevet låt, og låter som den langt mer hektiske «Stage». Det er fascinerende å høre hvordan akkurat denne absorberer sine omgivelser – lokalene hvor de ble spilt kan definitivt klassifiseres som industribygg. Spesielt denne låten trekker tankene til artister og musikk betegnet som *industrial* som karakteriseres av sin dystre lyd, langsomme progresjon og liksom gjenklang av betong.

Meidell tar lytterne ut av sine sedvanlige omgivelser og plasserer dem i et rom av lyd han selv har konstruert, og det med usedvanlig spennende virkninger.

ALISA LARSEN

Musikkansvarlig: **KJETIL KOPREN ULLEBØ**
kjetil.ullebo@bt.no

TO BASSPLATER

Erling Sunnarvik «Excursion» (Lawo)

Kontrabassist i Oslo-Filmharmonien, Erling Sunnarvik, er ute med solo-cd. Han har spilt inn bass-musikk som spenner fra barokken til samtidsmusikken.

Flere av verkene blir på fint vis fremført med mezzo-sopran Annika Skoglund og pianisten Nils Lundstrøm, Stig Ove Ose gjør også et gjestespill på bratsj. Det er ikke ofte solister på kontrabass kommer med plate, noe som gjør dette til en desto mer interessant utgivelse.

Avishai Cohen «Almah» (Parlophone)

En annen plateaktuell bassist er israelske Avishai Cohen. Bassvirtuoet regnes som en av verdens fremste bassister, og på sin nye utgivelse har han spilt inn alt fra klassisk kammermusikk til jazz og popmusikk fra Midtøsten. «Almah» er en fargerik musikalsk basscocktail som ikke burde kjede noen.

Tekster er villedende fordi folk tror tekstens innhold er det musikken handler om

Brian Eno

FRA PLATEARKIVET

Clifford Curzon og BBC Symphony Orchestra «BBC Legends» 1999

En gang på 1980-tallet så jeg en tv-dokumentar om store pianister. Jeg husker ennå et klipp med BBCs symfoniorkester der amerikanske Clifford Curzon åpner sistesatsen i Beethovens 5. klaverkonsert. Han formelig kaster seg over tangentene. Hans furete ansikt stråler, han morer seg og smiler for seg selv over alt det rare og finurlige Beethoven har funnet på. Klippet er ganske kort. Men i 1999 kom hele konserten på plate, utgitt i serien BBC Legends. Opptaket stammer fra 1971 og er koblet med et opptak fra 1974 med Curzon som solist i Mozarts klaverkonsert nr. 26. Det er en herlig plate, et fint minne om gamle Curzon og hans smittende spilleglede. Og samtidig er dette et av de veldig få tilfellene der vi får høre BBC-orkestrets daværende sjef, modernisten Pierre Boulez, dirigere wienerklassisk musikk.

PETER LARSEN